

har stølet paa, at her var det Bøgene, det gjaldt, det var Indtægten, Stattebeløbet, der regerede. Det vidste, at den store Del af den almindelige Befolkning ikke havde Bøgen nok til at blive Vælgere til Kommunalbestyrelsen, og at det stredte Højre Magten, og derfor er det, at det ikke vilde laane Øre til at faa en Forandring i Valgloven som Forholdstalsvalg eller lignende. Naar nu den ærede sidste Taler udtalte, at det Omflag, det sidste Valg havde bragt, sikkert var kommet pludseligt og uventet for alle, tillader jeg mig at være af en lidt anden Mening. Jeg tror ikke, det er kommet pludseligt og uventet for alle. Jeg tillader mig at erindre ærede Medlemmer om, hvad jeg udtalte her i Salen, kort før Bøgene fandt Sted, den Gang dette Lovforslag var til Forhandling. Jeg var allerede den Gang temmelig overbevist om, at det nok skulde vise sig, om ikke ved dette, saa ved det næste Valg, at den københavnske Opposition skulde sejre paa dette Omraade som paa andre Omraader. Det er i det hele min Overbevisning, at naar enkelte Klasser og Dele af Befolkningen søge at holde andre Dele og Klasser af Befolkningen uden for Medbestyrelsen af de Anliggender, som vedkomme dem alle, saa skal det nok vise sig, at i Længden kunne de dog ikke spærre dem ude; de ville nok vide at erobre den naturlige Ret, de have, til at være medbestemmende om deres egne Anliggender, naar de en Gang have faaet en fri Forfatning, og der stadig er bleven arbejdet for, at Friheden skal have sit Løb her hjemme. Derfor var jeg tillidsfuld over for det sidste Valg og kunde her udtale som min Overbevisning, at den københavnske Opposition ikke behøvede den kommunale Medgørlighed, som en Del af de ærede Medlemmer her kunde være tilbøjelige til at vise, og den Eftergiveness paa den almindelige Valgrets Omraade, som man maatte kunde være tilbøjelig til at gaa med til for at komme den københavnske kommunale Opposition i Møde. Jeg frabad mig, at man skulde indskrænke den almindelige Valgret og gaa bort fra det Princip, vi have, nemlig een Vælgerklasse, over til to, fordi jeg var overbevist om, at den københavnske Opposition nok skulde sejre paa det Grundlag, vi havde, hvis den ikke var i Stand til at faa noget bedre — og det viste sig, at jeg havde Ret. Nu siger den sidste ærede Taler, at der maatte nu kunde være Tale om at træffe en Ordning paa Grundlag af Forholdstalsvalgmaaden, en Ordning, der, som han udtrykte sig, vilde gavne alle og ikke

forfordele nogen, og den ærede Taler mente da, at det, der ikke skulde forfordele nogen, var: Ingen Udvidelse af den kommunale Valgret. Dette maa staa for den ærede Talers egen Regning. Hvis den ærede Taler mener, at det „ikke at forfordele nogen“ betyder det samme som „ingen Udvidelse af den kommunale Valgret“, saa er jeg ikke enig med ham, thi saaledes som den kommunale Valgret er her i Kjøbenhavn, er den en Uret mod den almindelige Befolkning. Det kan ikke bestrides. Ingen Steder, hverken i Købstæder eller paa Landet, findes der en saa indskrænket Valgret som her i Kjøbenhavn, ingen Steder hverken i Købstæder eller paa Landet findes der en saadan delt Styrelse som den, der findes her i Kjøbenhavn. Vi have en Magistrat, som man kan kalde en Slaags Regering eller Landsting i kommunal Henseende, der sidder med en fideordnet Myndighed ved Siden af den valgte Kommunalbestyrelse — og dertil findes ikke Sideskifte, hverken i Købstæderne eller paa Landet. Vi have allerede her i Kjøbenhavn to Styrelser og Ledelser af de kommunale Anliggender, og saa skulde man oven i Købet falde det for en Fordel at slippe for at faa to Vælgerklasser. Nej, dersom vi skulde gaa med til noget, maa der fordrøes det, der har været Folketingsets gamle Standpunkt, og det er ikke, som den ærede sidste Taler sagde, Forholdstalsvalgmaaden alene, men det er en Udvidelse af Valgretten til alle Stattebhøere og saa Forholdstalsvalgmaaden. Det har Folketinget vedtaget i 1887—88, hvis jeg huster rigtigt, som sit Standpunkt, og i hvert Fald maa det være Forhandlingsbasis, hvis der skal være Tale om nogen Forhandling; saaledes ser jeg i hvert Fald paa Sagen. Jeg tror ikke, at man saaledes vedblivende kan dæmme op for den almindelige Valgret. Det forekommer mig, at naar man en Gang i politisk Henseende er kommen ind her paa, saa maa man blive ved at vandre den Vej, og jeg tror heller ikke, at den kommunale Ledelse saa lidt som den politiske vil lide noget Skaar ved, at den almindelige Valgret faar Indflydelse paa det, den bør og skal have Indflydelse paa. Derfor vil jeg haabe, hvis der bliver en alvorlig Forhandling om dette Forslag, at man saa vil stille andre Betingelser end dem, der bleve opstillede af det ærede Medlem, der sidst havde Ordet.

Væjer: Jeg er enig med den sidste ærede Taler i, at det er en stor Uret, der sker de københavnske Stattebhøere, som ikke tillige ere Vælgere. Det burde overalt være